

Víte, jaké svátky vyplňovaly zimní čas? Jak je naši předkové prožívali a jaké tradice dodržovali?

Pojďte s námi zjistit, jaké byly zvyky, když nastal...

MASOPUST

Jak se masopustu ještě říká?

Co je to masopust?

Masopust je období tanečních zábav, bálů a rozverných občůzek maškar. Byl to také čas zabijaček, hodování, namlouvání a svateb. Slovo masopust lze vyložit jako „maso pustit“, což odkazuje na blížící se postní dobu, kdy bude třeba se masa vzdát, nebo ve smyslu pustit = dovolit.

Kdy probíhá masopust?

Názvy se liší podle oblastí: karneval (obecně, z itaštiny), ostatky (Haná), voračky (Domažlicko), končiny (Vsetínsko), fašank (Slovácko)

Jak probíhal masopust?

V širším pojetí je masopust obdobím od svátku Tří králů do Popeleční středy. Začátek má tedy pevné datum 6. ledna, ale jeho konec je pohyblivý v rozmezí od poloviny února do začátku března. Vrcholem jsou poslední tři dny, kdy je hodování a veselí největší.

Nejveselejší období masopustu je jeho závěr. Příprava začínala ve čtvrtek, který se nazýval „tučný“, lidově „tučňák“, kdy se mělo jíst co nejvíce. Masopustní neděle byla ve znamení zábavy a tancovaček. Proto se jí říkalo také „neděle taneční“. Vyvrcholením masopustního veselí bylo „masopustní úterý“. Toho dne se na cestu vesnicí vydával průvod maškar. Masopustní zábava končila v úterý přesně o půlnoci. Ponocný zatroubil na roh a rychtář všechny vyzval, aby se v klidu rozešli do svých domovů. Začal půst.

Zjisti, kdy bude letos

tučný čtvrtek:

masopustní neděle:

masopustní pondělí:

masopustní úterý:

 Přiřaď masopustní masku ke správnému popisu.

Patří k nejstarším maskám. Míval kolem krku zvonec a kolem pasu provaz nebo řetěz. Musely si s ním zatancovat ženy a dívky z každého domu, aby si zajistily plodnost.

Laufr měl na hlavě vysokou čepici zdobenou štrápcem a na převleku tolik barevných skvrn, kolik je dní v roce. Zosobňoval tedy šťastný, veselý a pestrý rok.

Slaměný, zvaný též pohřebenář míval začerněný obličej, tělo oblečené do slaměné suknice, na hlavě vysokou slaměnou čepici se štrápcem a symbolizoval úrodu.

Někde byla označovaná jako brúna či klibna. Často byla ztvárněná dvěma a více osobami. Na tuto masku se sváděly prohřešky uplynulého roku z celé vesnice a byla na konci masopustního průvodu odsouzena.

Jaké byly masopustní pokrmy?

Nezbytnou součástí masopustního jídelníčku byly tučné a sladké pokrmy. Na „tučný čtvrtek“ se obědvalo vepřo-knedlo-zelo. V dalších dnech nechyběla slanina, klobásky, zabíjačkové speciality a jako sladká tečka za obdobím hojnosti tradiční smažené koblihy nebo boží milosti.

Usmažte si doma koblihy podle receptu:

½ kg polohrubé mouky
3 žloutky
70 g cukru
80 g másla
40 g kvasnic
250 ml vlažného mléka
2 lžice rumu
vanilkový cukr
špetka soli

Symbolické pochování basy v žertovné divadelní scéně na samém konci masopustu připomínalo konec všech radovánek, muzik a tance během nadcházejícího půstu.

Jak končila masopustní zábava?

 Který nástroj byl na konci masopustu pochován?

